

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Avenija Dubrovnik 6 i 8

03 -07- 2012

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Upravni sud u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Željke Zrilić Ježek, predsjednice vijeća, Tamare Bogdanović i Ivane Horvat, članica vijeća te Mirele Gašpert Bertić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja HRVATSKE ČISTE STRANKE PRAVA, Zagreb, Tratinska 2, koju zastupa predsjednik stranke gospodin Josip Miljak, a njih opunomoćenik Tomislav Jonjić, odvjetnik u Zagrebu, Ilica 183, protiv tuženika Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, Ulica grada Vukovara 33, radi prijave mirnog okupljanja i javnog prosvjeda, nakon održane javne i usmene rasprave, 14. lipnja 2012.,

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje rješenja Ministarstva unutarnjih poslova broj: 511-01-51/2-888/74-12 od 12. travnja 2012.
- II. Odbija se tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da mu tuženik – Republika Hrvatska – naknadi štetu u iznosu od 11.562,50 kuna u roku od 15 dana, kao i trošak spora u iznosu od 5.000,00 kn, sve povećano zakonskim zateznim kamatama od dana presuđenja do namirenja.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženika Broj: 511-01-51/2-888/74-12 od 12. travnja 2012 zabranjeno je organizatoru Hrvatskoj čistoj stranci prava (HČSP) iz Zagreba, Tratinska 2, zastupanoj po predsjedniku stranke, gospodinu Josipu Miljaku iz Zagreba, Tratinska 2, te odgovornoj osobi ispred organizatora, gospodinu Frani Ćirko iz Zagreba, Dolovska 13, predsjedniku Mladeži HČSP-a, održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda pod nazivom „Mimohod za generale“, dana 14. travnja 2012. godine u trajanju od 11,00 do 14,00 sati u užem centru Grada Zagreba, odnosno na trasi: Trg kralja Tomislava – Strossmayerov trg – Trg N. Š. Zrinskog – Nikole Tesle – Masarykova – Trg maršala Tita – Frankopanska – Ilica – Trg bana Josipa Jelačića.

U tužbi tužitelj u bitnom navodi da predmetno rješenje pobija zbog apsolutno bitnih povreda odredaba postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i krive primjene materijalnog prava. Prvenstveno ističe da je organizator u zakonom propisanom roku podnio uredan zahtjev, a zahtjevu je priložio i prethodnu suglasnost Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet Grada Zagreba, koja je izdana 30. ožujka 2012. Također ističe da se u pobijanom rješenju u jednom dijelu primjenjuje nepostojeći propis, a u drugome se krivo citira postojeći, zbog načina na koji su označene „Narodne novine“ u kojima bi trebao biti objavljen Zakon o javnom okupljanju, pa

tužitelj ne može znati koje je propise tuženik primijenio, uslijed čega ne može posegnuti za djelotvornom pravnom zaštitom.

Tužitelj smatra da se pobijano rješenje temelji na uopćenim tvrdnjama koje nisu ničim potkrijepljene, te da nije točno da bilo koja od stranaka koja je najavila sudjelovanje u javnom okupljanju, programski ili stvarno zagovara rasizam, nasilje, nasilnu promjenu granica, rat ili slično. Posebno navodi da je i najpovršnijim pregledom „svih javnih glasila“ koje izlaze u Hrvatskoj lako ustanoviti da velika većina njih najavljenom skupu nije posvetila niti jednog retka, te da je manje od 2% javnih glasila na bilo koji način spomenulo manifestaciju.

Tužitelj ističe da su pobijanim rješenjem povrijeđena njegova ustavna prava, te da je pravo na javno okupljanje zajamčeno i međunarodnim dokumentima, kao što su Opća deklaracija o ljudskim pravima i Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima.

Tužitelj smatra da je pobijani upravni akt u suprotnosti s ustavnim poretom, s međunarodnim dokumentima koje je Republika Hrvatska potpisala i preuzela, te s općim načelima na kojima počiva svako civilizirano i demokratsko društvo, jer je Ustavni sud u svojoj odluci podsjetio na to da pravo na slobodu mirnog okupljanja Europski sud za ljudska prava smatra neraskidivo povezanim s pravom na slobodu izražavanja.

U tužbi nadalje ističe da čak ni teoretska ili stvarna mogućnost da mirno okupljanje preraste u nered odnosno sukobe između organizatora i njegovih pristaša na jednoj, te protivnika na drugoj strani, nije dostatan razlog za ukidanje prava na slobodu javnog okupljanja. Također smatra da je nedopustivo ograničavati ili dokidati zajamčena prava zbog arbitrarne, ničim dokazane i uopće nedokazive konstrukcije o ugrožavanju državnih ili nacionalnih interesa (bilo da je riječ o hrvatskih ili stranim interesima) ili interesa trećih osoba, kao niti zbog toga što politička stajališta odudaraju od stajališta vladajućih struktura ili uopće od prevladavajućih stajališta.

Tužitelj navodi da uslijed nezakonitog postupanja tuženika, pored nemjerljive neimovinske štete trpi i imovinsku štetu u ukupnom iznosu od 11.562,50 kuna, koja se sastoji od plaćenog oglasa u korist društva Lux d.o.o. radi objave u tjedniku Hrvatski list, Zadar, te plaćanja troškova dizajna plakata u korist društva Studio Moderna d.o.o.

Sukladno svemu iznesenom, tužitelj predlaže oglasiti ništavim, podredno poništiti osporeno rješenje, predlaže naložiti tuženici – Republici Hrvatskoj da u roku od 15 dana tužitelju naknadi štetu u iznosu od 11.562,50 kuna, uz naknadu troška ovog upravnog spora, uvećano za zakonske zatezne kamate od dana presuđenja do namirenja.

U odgovoru na tužbu tuženik u cijelosti ostaje kod svog rješenja i razloga iznesenih u obrazloženju, te ističe da je točan navod tužitelja da je prijava o održavanju mirnog okupljanja i javnog prosvjeda podnijeta u propisanom roku, odnosno da je mirno okupljanje i javni prosvjed pravodobno i uredno prijavljeno, ali da se pobijano rješenje niti ne temelji na razlogu nepravodobnosti prijave.

Tuženik nadalje ističe da je u provedenom postupku utvrđeno da se „Mimohod za generale“ preko medija, a posebice inicijativa na Internetu izravno dovodi u vezu s najavljenom „Međunarodnom nacionalističkom konferencijom“ koja je planirana za dan 13. travnja 2012. godine u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske čiste stranke prava, kao i javnim okupljanje pod nazivom „Važnost povezivanja nacionalista u Europi“, koje je u komentarima okarakterizirano kao nacionalističko-neofašističko okupljanje. Obzirom na mjesto i vrijeme održavanja mirnog okupljanja i javnog prosvjeda kako je to proizlazilo iz prijave organizatora i uz sudjelovanje pripadnika profašističkih skupina koje pozivaju i potiču na mržnju, nesnošljivost i nasilje prema neistomišljenicima, te suprotstavljene reakcije građanskih inicijativa, tuženik je ocijenio da je postojala utemeljena vjerojatnost da bi održavanje okupljanja dovelo do nasilja i ozbiljnog remećenja javnog reda i mira, kao i da bi se ozbiljnije poremetilo kretanje većeg broja građana i odvijanje aktivnosti od općeg interesa.

Tuženik ističe da je materijalni propis pravilno primijenjen, te da su pravilno navedeni svi brojevi „Narodnih novine“ u kojima su objavljene izmjene i dopune Zakona o javnom okupljanju, jer je takvo označavanje propisa potpuno pravilno i pravno uobičajeno.

Tuženik osporava da nisu predloženi razlozi na kojima temelji svoje rješenje, jer je upravo u obrazloženju pobijanog rješenja jasno navedeno da je organizator u najavama, putem javnih glasila i internetskih stranica, isticao da će „mimohodom i govorima jasno, bez ustručavanja reći što misli ne samo o presudi, već i o domaćim izdajnicima koji su hrvatske generale doveli u poziciju da im se sudi po svjetskim inkvizicijskim sudovima“. Uz to, mimohod je u izravnoj vezi s „Međunarodnom nacionalističkom konferencijom“, koja se trebala održati dan ranije u Zagrebu, a među sudionicima su trebali biti i predstavnici profašističkih i neonacističkih stranaka, organizacija ili pokreta iz Njemačke, Mađarske, Francuske i Bugarske, za čije pripadnike se u komentarima navodi kako ne samo da brane fašiste poražene u Drugom svjetskom ratu nego su i danas uključeni u fizičko nasilje prema ugroženim skupinama i neistomišljenicima. Na temelju prijave o održavanju mirnog okupljanja i javnog prosvjeda i navoda da će sudjelovati i gosti iz rodnih organizacija diljem Europe, te osvrta, komentara i medijskih reakcija, tuženik je utvrdio da postoji utemeljena vjerojatnost da bi održavanje predmetnog okupljanja i javnog prosvjeda uz sudjelovanje pripadnika navedenih profašističkih organizacija izazvalo uznemirenost kod većeg broja građana, te da bi se takvim okupljanjem poticalo na razne oblike nesnošljivosti. Tuženik nadalje ističe da navodima u tužbi tužitelj nastoji umanjiti reakcije u medijima i time razloge za zabranu koji su navedeni u pobijanom rješenju prikazati nevjerodostojnim i nedovoljnim za ograničavanje prava na mirno okupljanje i javni prosvjed, posebice stoga što je na društvenoj mreži Facebook osnovana stranica „Protiv Fašizma“ s građanskom inicijativom koja osuđuje okupljanje međunarodnih nacionalista i pripadnika profašističkih organizacija u Zagrebu koje organizira Hrvatska čista stranka prava, te su pozivani antifašisti da se okupe na Trgu bana Josipa Jelačića i da budu ujedinjeni za antifašističku Hrvatsku i protiv okupljanja Hrvatske čiste stranke prava.

Pozivajući se na međunarodne propise, praksu Europskog suda za ljudska prava, mišljenja Venecijanske komisije Vijeća Europe i drugih međunarodnih organizacija na slobodu javnog okupljanja, tužitelj svjesno zanemaruje odredbe članka 3. stavak 1. i 2. Zakona o javnom okupljanju kojim je propisano da se jedino na temelju ovog Zakona mogu propisati ograničenja prava na javno okupljanje koja su nužna u demokratskom društvu radi zaštite sloboda i prava drugih ljudi, pravnog poretka, javnog morala i zdravlja.

Što se tiče zahtjeva za naknadu štete, tužitelj navodi da ukoliko eventualno i postoje troškovi na strani organizatora, oni su nastali prije donošenja rješenja o zabrani, a uz to nije jasno na koji način bi organizator, sada tužitelj, održavanjem mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ostvario imovinsku korist i nadoknadio eventualne troškove.

Slijedom iznesenog, tuženik smatra da su u ovom slučaju nesporno ispunjeni propisani uvjeti za primjenu članka 14. stavka 1. točke 1., 3. i 4. Zakona o javnom okupljanju, temeljem kojih ministar unutarnjih poslova može rješenjem zabraniti održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda, te je stoga osporeno rješenje zakonito, pa predlaže Sudu odbiti tužbu kao neosnovanu u cijelosti.

Sud je dana 14. lipnja 2012. održao javnu raspravu, te je strankama, u skladu s odredbom članka 6. Zakona o upravnim sporovima (Narodne Novine broj 20/10) dana mogućnost izjasniti se o zahtjevima i navodima drugih stranaka, te o svim pitanjima koja su predmet ovog upravnog spora.

Radi ocjene zakonitosti osporavanog rješenja, Sud je izvršio uvid u spis tuženika i isprave priložene spisu, te je uzeo u obzir provedene dokaze i činjenice utvrđene u postupku donošenja osporavane odluke.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja, Sud je ocijenio tužbeni zahtjev tužitelja neosnovanim.

Odredbom članka 14. stavak 1. točkama 1., 3. i 4. Zakona o javnom okupljanju (Narodne novine broj 128/99, 90/05, 139/05, 150/05, 82/11 – dalje u tekstu: Zakon) propisano je da Ministar unutarnjih poslova može rješenjem zabraniti održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda ukoliko nije pravodobno i uredno prijavljeno, ukoliko su ciljevi usmjereni na pozivanje i poticanje na rat ili uporabu nasilja, nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti, te ukoliko postoji na razlozima utemeljena vjerojatnost da bi održavanje dovelo do izravne i zbiljske pogibelji od nasilja i drugih oblika ozbiljnog remećenja javnog reda i mira.

Iz javnih glasila i internetskih portala koji su priloženi u spis predmeta tuženika razvidno je da je tužitelj organizirao „Međunarodnu nacionalističku konferenciju“ i mimohod „Za generale“ koji se trebao održati dan nakon konferencije. Kao završna točka mimohoda trebao je biti Trg bana Jelačića, gdje su trebali biti održani i prigodni govori, kojima bi jasno i bez ustručavanja rekli što misle ne samo o presudi, već i o domaćim izdajnicima koji su hrvatske generale doveli u poziciju da im se sudi po svjetskim inkvizicijskim sudovima.

Uvidom u presliku Slobodne Dalmacije od 27. ožujka 2012. i teksta pod nazivom „Radikalni desničari iz Europe stižu u Zagreb“ razvidno je da Hrvatska čista stranka prava, na godišnjicu prvostupajnske presude Haaškog suda Anti Gotovini i Mladenu Markaču, organizira protestni mimohod središtem glavnog grada koje će se pridružiti i mladi desničari iz raznih dijelova Europe.

Na portalu 24sata.hr objavljeno je da je HČSP za subotu najavio „Mimohod za generale“ u organizaciji mladeži stranke povodom godišnjice sramotne presude hrvatskim generalima u Haagu, a na mimohodu se planiraju pridružiti srodne europske stranke.

Iz natpisa u Vjesniku, Večernjem listu, na Internet portalu Danas.hr utvrđeno je da je organizator Hrvatska čista stranka prava najavljivao dolazak profašističkih stranaka: flamanski Voorposten, koji kao svoj simbol koriste „runu života“, jedan od simbola pripadnika SS-a u projektima „očuvanja rase“, a njihove akcije uključuju sprečavanje imigrantske djece da pohađaju nizozemske škole, paljenje židovskih i muslimanskih objekata, zbog čega su njihovi članovi i osuđivani; VMRO – Bugarski nacionalni savez, stranka koja se istaknula po posebno brutalnom neizazvanom napadu na zajednicu Jehovinih svjedoka u bugarskom gradu Burgasu; mađarski Jobbik koji otvoreno izražava netrpeljivost prema romskoj zajednici i zagovara mađarsku okupaciju susjednih zemalja uključujući i više od pola Hrvatske; francuska nacionalna fronta koja otvoreno negira Holokaust i brani kvislinški višijevski režim, njemačka Nacionaldemokratska stranka, legalno tijelo njemačkog nacističkog pokreta, koja je povezana s nedavno otkrivenim brutalnim ubojstvima, i drugi.

Također je iz predmetnih glasila razvidno da su građani oštro protiv okupljanju međunarodnih nacionalista i pripadnika profašističkih organizacija u Zagrebu, te da je osnovana stranica www.facebook.com/ProtivFasizma, preko koje se pozivaju antifašisti da se okupe na Trgu bana Josipa Jelačića te budu ujedinjeni za antifašističku Hrvatsku i protiv okupljanja Hrvatske čiste stranke prava.

Nadalje, inicijativa „Ujedinjeni protiv fašizma“ pobrojali su sva nedjela europskih stranaka koje domaći ultradesničari kane ugostiti, te pozivaju građane na prosvjed protiv održavanja fašističke konferencije i mimohoda.

Sukladno iznesenom, pravilno je tuženik zaključio da najavljeni „Mimohod za generale“ uz dolazak i sudjelovanje neonacističkih i profašističkih stranaka potiče nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju i uporabu nasilja, te da postoji utemeljena vjerojatnost da bi održavanje predmetnog okupljanja i javnog prosvjeda izazvalo uznemirenost kod većeg broja građana, a što bi moglo dovesti do nasilja i ozbiljnijeg remećenja javnog reda i mira.

Imajući u vidu naprijed navedeno, osporavano rješenje tuženika, a kojim je tužitelju zabranjeno održavanje mirnog okupljanja i javnog prosvjeda pod nazivom „Mimohod za generale“, dana 14. travnja 2012. godine u trajanju od 11,00 do 14,00 sati u užem centru Grada Zagreba, odnosno na trasi: Trg kralja Tomislava – Strossmayerov trg – Trg N. Š. Zrinskog – Nikole Tesle – Masarykova – Trg maršala Tita – Frankopanska – Ilica – Trg bana Josipa Jelačića, ocjenjuje se zakonitim.

Tužitelj u ovom sporu postavlja zahtjev za naknadu štete koja se sastoji od plaćenog oglasa u korist društva Lux d.o.o. i plaćanja troškova dizajna plakata u korist društva Studio Moderna d.o.o. u ukupnom iznosu od 11.562,50 kuna.

Budući da je ovaj Sud osporavano rješenje tuženika ocijenio zakonitim, predmetni zahtjev za naknadu štete se odbija kao neosnovan.

Slijedom navedenog, temeljem odredbe članka 55. stavak 3. a u svezi s člankom 57. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine broj 20/10 – dalje u tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude.

Tužitelj potražuje trošak za sastav tužbe u iznosu od 2.000,00 kuna (Tbr.23.t.1.-Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika – dalje u tekstu: Tarifa, Narodne novine broj 148/09), za pristup na ročište u iznosu od 2.000,00 kuna (Tbr.23.t.2. Tarife), te iznos PDV-a od 1.000,00 kuna (Tbr. 42. Tarife), dakle ukupno potražuje iznos od 5.000,00 kuna. Tužitelj je odbijen za zahtjevom za naknadu troška, budući da je u cijelosti izgubio spor, a temeljem odredbe članka 79. stavak 3. ZUS-a.

U Zagrebu, 14. lipnja 2012.

Predsjednica vijeća
Željka Zrilić Ježek, v.r.

DNA:

1. Tomislav Jonjić, odvjetnik, 10 000 Zagreb, Ilica 183
2. Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, 10 000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 33, uz spis tuženika
3. U spis

